

ȘTEFAN MARIȘ

Cuvânt către cititor

Spațiile exotice în care antropologia/etnologia și-a schițat conceptele și s-a consolidat ca disciplină științifică au dispărut de multă vreme. Se pune atunci întrebarea ce ar mai avea de spus aceasta despre lumile contemporane? La ce ar mai folosi antropologia în lumea tensionată a globalizării?

În primul rând, dacă este corectă afirmația că aceste lumi ale antropologiei clasice nu mai există, trebuie atunci să remarcăm faptul că nici antropologia nu mai este știința acestor lumi exotice. În al doilea rând, cunoașterea unor astfel de lumi dispărute mai oferă încă o oglindă critică propriei noastre cunoașteri constituindu-se într-un rezervor de provocări la adresa gândirii „oficiale”. Altfel formulat, lumile exotice ale antropologiei nu încetează să pună în fața noastră acele oglinzi în care putem să ne vedem și să ne înțelegem mult mai bine pe noi înșine. Dar, mai mult decât atât, antropologia are „materie primă” în prezentul imediat al acestei lumi mondializate, din care particularitățile nu numai că nu au dispărut, dar pot ușor să fie identificate într-o nouă formă de efervescență. Dincolo de tendințele și mutațiile sociale (ce par extrem de previzibile) se află fenomene foarte sofisticate de „indigenizare a modernității”, de preluare, modificare, respingere ori resemantizare a unor reprezentări sau practici mai vechi sau mai noi, preluate dintr-un spațiu apropiat sau foarte îndepărtat.

Marea încercare de astăzi a antropologiei este aceea că are în față alte forme de diversitate pe care trebuie să le analizeze și să le interpreteze în mod comparativ. Într-un fel putem concluziona spunând că antropologia tinde să se transforme într-o antropologie a „lumilor contemporane”, adică a acestui nou status în istoria omenirii: contemporaneitatea lumilor.

To the Reader

The exotic spaces that anthropology/ethnology used to draw its concepts and to consolidate itself as a scientific discipline have disappeared long ago. The question is now if it still has something to say about our contemporary worlds. What would anthropology be useful in our globalised and tensioned world?

Firstly, if the affirmation that the world of classical anthropology does not exist anymore is true, we must also acknowledge the fact that anthropology is no longer the science of exotic worlds, either. Secondly, to know such disappeared worlds still offers a critical mirror for our own knowledge, thus constituting an endless reservoir of challenges for the "official" thought. In other words, the exotic worlds of anthropology do not cease to show us those mirrors in which we can see ourselves and understand ourselves better. Moreover, anthropology is the "prime resource" in the immediate present of our globalised world, from which particularizations have not disappeared, on the contrary, they can be easily identified in new forms of effervescence. Beyond social tendencies and mutations (which seem to be extremely predictable), there are very sophisticated phenomena of "indigenization of modernity", of taking over and modifying, rejecting or semantic re-loading of newer or older representations and practices, taken from both a close or a distant space.

The great challenge of anthropology today is that of being faced with diversity, which it must analyze and interpret comparatively. In a way, we may conclude by saying that anthropology tends to become an anthropology of "contemporary worlds", that is of this new state of being in the history of mankind: the contemporaneousness of worlds.